

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра управління державними і
корпоративними фінансами

СТРАХУВАННЯ

ПРОГРАМА КУРСУ І ЗАВДАННЯ
до самостійної та індивідуальної роботи

Харків – 2017

Програму і завдання розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри управління державними і корпоративними фінансами 16 лютого 2017 р., протокол № 6.

Призначені для підготовки бакалаврів з галузі знань 07 «Управління і адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» всіх форм навчання та відповідають навчальній програмі з курсу «Страхування».

Укладач

доц. О. Д. Стешенко

Рецензент

доц. М. В. Бормотова

СТРАХУВАННЯ

ПРОГРАМА КУРСУ І ЗАВДАННЯ

до самостійної та індивідуальної роботи

Відповідальний за випуск Стешенко О. Д.

Редактор Еткало О. О.

Підписано до друку 12.04.17 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,5. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни «Страховання» є вивчення та засвоєння знань з організації та фінансового забезпечення страхування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Страховання» є: уміння організувати страхування як з боку страховика, так і з боку страхувальника; уміння розробляти економічне обґрунтування розвитку страховика (страхової компанії); сформулювати тарифну систему страховика; подати й оцінити обрану стратегію зниження ризиків через страхування; розробити пропозиції стосовно фінансової, цінової політики страховика; уміння обрати способи формування попиту на страхову послугу і методи стимулювання її збуту тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: методологічні засади страхування; основні категорії страхування; форми надання страхових послуг; інструменти та методи страхування, законодавство України з питань діяльності страхових організацій;

уміти: розраховувати страхові виплати за видами страхування; управляти рухом грошових коштів у системі фондів страхових організацій; сформулювати тарифну систему страховика; подати й оцінити обрану стратегію зниження ризиків через страхування;

мати уявлення: про внутрішню систему та зовнішнє середовище страхового ринку; про розроблення пропозиції стосовно фінансової, цінової політики страховика; про способи формування попиту на страхову послугу і методи стимулювання її збуту; про систему оцінок та методи обмеження ризиків іноземних інвестицій у страхову діяльність.

Завдання з індивідуальної роботи студенти отримують протягом семестру (для студентів заочної форми навчання – під час першого настановчого міжсесійного заїзду).

Індивідуальна робота не обмежена в обсязі, але в цілому вона має бути викладена на 10 – 20 сторінках з написанням змісту та обов'язково списку використаної літератури з посиланнями на неї по тексту.

ПРОГРАМА КУРСУ

Змістовий модуль 1

Методологічні аспекти організації страхування

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування

Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної підтримки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту. Самострахування, його джерела й межі доцільного застосування. Виникнення та етапи розвитку страхування. Сутність страхування. Функції страхування. Сфера застосування страхування. Принципи страхування: страховий інтерес, відшкодування втрат у межах збитків.

Роль страхування в активізації бізнесу, економії коштів, що резервуються для покриття можливих утрат від непередбачених обставин, та в ефективному формуванні й використанні фондів соціального призначення, визначенні обсягів інвестицій.

Тема 2. Класифікація страхування

Поняття класифікації, її наукове та практичне значення.

Класифікація за об'єктами страхування. Галузі страхування: майнове, страхування відповідальності, особисте страхування. Види страхування. Класифікація за родом небезпеки: страхування ризиків від вогню, інженерних, господарських, транспортних, фінансово-кредитних та інших ризиків. Класифікація за формами проведення. Обов'язкове страхування. Добровільне страхування. Класифікація за статусом страхувальника. Страхування юридичних осіб усіх форм власності. Страхування громадян.

Тема 3. Страховий ринок

Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників. Роль посередників: страхових агентів і брокерів. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні.

Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. План маркетингу. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень. Реалізація страхових послуг. Страхові договори, порядок їх підготовки й укладання. Прямі обов'язки сторін. Контроль за виконанням договорів.

Тема 4. Фінансові основи страхової діяльності

Склад доходів страховика. Доходи від страхової діяльності. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст. Собівартість страхової послуги. Виплата страхових сум і страхового відшкодування. Витрати на утримання страхової компанії. Прибуток страховика. Визначення прибутку від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку. Поняття фінансової надійності страховика.

Тема 5. Страхові ризики та їх оцінка

Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Рівень ризику. Частота ризику та розмір шкоди. Управління ризиком. Роль ризик-менеджменту у виявленні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик. Виключення ризику. Активне й пасивне запобігання ризику. Суб'єктивні й об'єктивні ризики. Матеріальні й нематеріальні ризики. Чисті й спекулятивні ризики. Фундаментальні й часткові ризики.

Визначення страхового ризику. Ознаки страхового ризику. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності, в особистому страхуванні. Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування. Критерії визначення ціни страхування. Структура та основи розрахунку страхових тарифів.

Змістовий модуль 2

Характеристика окремих видів страхування

Тема 6. Страхування майна

Страхування майна юридичних осіб: суб'єкти й об'єкти страхування, можливі події, порядок укладення договорів, умови відшкодування збитків. Особливості страхування сільськогосподарських підприємств: страхування врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень, страхування тварин, страхування будівель та іншого майна.

Страхування технічних ризиків. Страхування транспортних засобів: автомобільного та іншого наземного, морського, авіаційного транспорту. Страхування вантажів.

Страхування майна громадян: будівель і споруд, тварин, домашнього майна.

Тема 7. Особисте страхування

Страхування життя і його основні види. Змішане страхування життя. Ощадне страхування. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Страхування від нещасних випадків на транспорті, військовослужбовців та працівників ризикових професій.

Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків. Медичне страхування. Суб'єкти й об'єкти страхування. Умови обов'язкового медичного страхування. Добровільне медичне страхування.

Тема 8. Страхування відповідальності

Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Міжнародна система «Зелена картка». Страхування відповідальності власників інших видів транспорту.

Страхування відповідальності за неповернення кредитів. Страхування професійної відповідальності. Страхування відповідальності за забруднення довкілля.

Тема 9. Перестраховання і співстраховання

Необхідність і сутність перестраховання, стан і перспективи його розвитку. Суб'єкти перестраховання. Ринки перестраховання. Вимоги, що ставляться до перестраховання ризиків у нерезидентів.

Методи перестраховання. Факультативне перестраховання. Облігаторне перестраховання. Порівняльний аналіз методів перестраховання. Форми проведення перестраховальних операцій. Пропорційне перестраховання. Квотні й ексцедентні договори пропорційного перестраховання, їх характеристика, переваги та недоліки. Непропорційне перестраховання: на базі ексцеденту збитку, на базі ексцеденту збитковості.

Співстраховання й механізм його застосування.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування

Питання для самоперевірки

- 1 Які історичні передумови виникнення страхування?
- 2 Який зміст і особливості діяльності страхового товариства «Дністер»?
- 3 Що характерно для страхування життя наприкінці 19 століття?
- 4 Які характерні ознаки економічної категорії страхування?
- 5 Які функції властиві страхуванню?
- 6 Хто визнається страховиком?
- 7 Хто визнається страхувальником?
- 8 У чому полягає демонополізація страхової діяльності в Україні на сучасному етапі?
- 9 У чому полягає зміст державного регулювання страхової діяльності в Україні?

Теми рефератів

- 1 Передумови виникнення страхування.
- 2 Особливості середньовічного страхування.
- 3 Страхування в Україні: виникнення та сучасний стан.
- 4 Порівняльний аналіз сутності страхування та його функцій у вітчизняній та зарубіжній літературі.
- 5 Передумови становлення класичного страхування в Україні.
- 6 Порівняльна характеристика форм організації страхового фонду суспільства.
- 7 Теоретичні засади класичного страхування.

Тема 2. Класифікація страхування

Питання для самоперевірки

- 1 У чому полягає значення класифікації страхування для практичної діяльності страхових компаній?
- 2 Дайте характеристику розвитку окремих галузей страхування в Україні: аналітичний огляд.
- 3 Які є форми проведення страхування?
- 4 Обов'язкове страхування в Україні: призначення та види.

Теми рефератів

- 1 Порівняльний аналіз класифікації видів страхування згідно з чинним законодавством та законодавством Європейського Союзу.
- 2 Загальні та відмінні риси обов'язкового та добровільного страхування.
- 3 Доцільність класифікації видів страхування за родом небезпеки.
- 4 Досвід іноземних страхових ринків і доцільність його використання для класифікації видів страхування за статусом страхувальника та спеціалізацією страховика.
- 5 Особливості застосування систем страхової відповідальності в зарубіжній практиці.

Тема 3. Страховий ринок

Питання для самоперевірки

- 1 Охарактеризуйте зміст та призначення страхового ринку.
- 2 Наведіть структуру страхового ринку.
- 3 Які є умови роботи іноземних страховиків на українському страховому ринку?
- 4 Хто такі страхові агенти та страхові брокери?

Теми рефератів

- 1 Страхові агенти і їх діяльність на міжнародному страховому ринку.
- 2 Основні канали та принципи реалізації страхових продуктів у Європейському Союзі.
- 3 Страхова корпорація Ллойда та її роль як ринкового регулятора на міжнародному страховому ринку.
- 4 Страхові брокери у Великій Британії та особливості їхньої діяльності.
- 5 Роль, призначення і функції сурвейерів згідно з українським страховим законодавством.
- 6 Правила та договір страхування.
- 7 Порівняльний аналіз діяльності об'єднань страховиків та інших суб'єктів страхового ринку.

Тема 4. Фінансові основи страхової діяльності

Питання для самоперевірки

- 1 Назвіть види страхових резервів.
- 2 У чому полягають особливості статутного капіталу страхової організації?
- 3 Як визначається фінансовий результат діяльності страховика?
- 4 Яким чином можна класифікувати страхові резерви?
- 5 Визначте структуру технічних резервів страховика.
- 6 З якою метою формуються резерви збитків?
- 7 Що таке резерв незароблених премій?

Теми рефератів

- 1 Практика оподаткування страхової діяльності в Україні.
- 2 Доходи страховика за нестраховими операціями: склад, економічний зміст і порядок визначення.
- 3 Витрати страховика за нестраховими операціями: склад, економічний зміст і порядок визначення.
- 4 Характеристика основних економічних показників діяльності страхових компаній України.
- 5 Платоспроможність страховика та умови її забезпечення (закордонний досвід).
- 6 Страхові резерви: вимоги до їх формування і розміщення в Законі України «Про страхування».
- 7 Зарубіжний досвід формування страхових резервів.
- 8 Підходи до формування систем фінансових показників страхової та нестрахової діяльності страховика.

Тема 5. Страхові ризики та їх оцінка

Питання для самоперевірки

- 1 У чому полягає сутність страхових ризиків?
- 2 Наведіть класифікацію страхових ризиків.
- 3 Обґрунтуйте принципи управління страховими ризиками.
- 4 Які страхові ризики є допустимими при формуванні страхового портфеля.

Теми рефератів

- 1 Концепція управління страховим ризиком.
- 2 Страхування в системі управління ризиками.
- 3 Методи фінансування ризику у страхуванні.

Тема 6. Страхування майна

Питання для самоперевірки

- 1 Що лежить в основі страхування майна промислових підприємств?
- 2 Які об'єкти підлягають страхуванню за основним договором?
- 3 Що не може бути застрахованим з добровільного страхування?
- 4 Що береться за основу при оцінюванні основних фондів?
- 5 Які принципи страхування врожаю?
- 6 Які об'єкти і суб'єкти страхування у рослинництві?
- 7 В чому полягає захист сільськогосподарських тварин?
- 8 Яке майно громадян і в якому обсязі підлягає обов'язковому страхуванню?
- 9 Який порядок установлено щодо внесення страхових платежів за страхуванням майна громадян?

Теми рефератів

- 1 Особливості формування страхового інтересу суб'єктів підприємництва за умов ринкової економіки.
- 2 Стан і розвиток автотранспортного страхування в Україні.
- 3 Процедури укладання договору страхування майна від вогню.
- 4 Страхування майна сільськогосподарських підприємств.
- 5 Страхування кредитного портфеля банку.
- 6 Принципи страхування в Кодексі торгового мореплавства України.
- 7 Особливості формування страхового інтересу суб'єктів підприємництва за умов ринкової економіки.
- 8 Стан і розвиток автотранспортного страхування в Україні.
- 9 Процедури укладання договору страхування майна від вогню.

Тема 7. Особисте страхування

Питання для самоперевірки

- 1 Який зміст змішаного страхування життя? Які критерії відбору його контингенту?
- 2 В залежності від чого класифікується особисте страхування?
- 3 Чим характерне добровільне страхування від нещасних випадків?

Теми рефератів

- 1 Норми чинного законодавства України та їх вплив на здійснення страхування життя.
- 2 Стан медичного страхування в Україні та за кордоном.
- 3 Обов'язкові види особистого страхування та законодавчі норми, що регулюють умови їх здійснення в Україні.
- 4 Застосування особистих видів страхування в підприємницькій та кредитно-фінансовій сферах діяльності.

Тема 8. Страхування відповідальності

Питання для самоперевірки

- 1 Розкрийте зміст і структуру цивільно-правової відповідальності.
- 2 Чим зумовлена необхідність запровадження страхування цивільно-правової відповідальності?
- 3 Що є об'єктом відповідальності перед третіми особами під час проведення будівельно-монтажних робіт?
- 4 Які майнові інтереси покликане захищати страхування професійної відповідальності?

Теми рефератів

1 Склад та зміст чинних нормативних документів, що регламентують страхування відповідальності власників транспортних засобів.

2 Стан розвитку страхування відповідальності роботодавців.

3 Тенденції розвитку страхування відповідальності товаровиробників.

4 Іноземний досвід страхування професійної відповідальності.

Тема 9. Перестраховання і співстраховання

Питання для самоперевірки

- 1 У чому полягає зміст перестраховання? Яка його мета?
- 2 Які основні поняття виражають операції перестраховання?
- 3 Які умови пропорційного перестраховання? Які його форми?
- 4 Коли використовується непропорційне перестраховання?

Теми рефератів

1 Історія розвитку перестраховання в Україні.

2 Принципи перестраховання та їх подання в Законі України «Про страхування».

3 Переваги та недоліки факультативного перестраховання.

4 Склад та зміст нормативних документів, що регулюють процедури перестраховання в Україні.

5 Стан та здійснення співстраховання на страховому ринку України.

6 Власне утримання при перестрахованні та необхідність регламентації його розміру.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1 Що з наведеного далі охоплюється поняттям «страховий захист»:

- а) здійснення запобіжних заходів, спрямованих на зменшення страхового ризику;
- б) фінансування витрат на боротьбу зі страховою подією;
- в) відшкодування збитків, завданих стихійним лихом;
- г) збільшення запасів товарів з огляду на сезонність їх виробництва;
- д) утримання персоналу рятувальних служб.

2 З яких фондів складається сукупний фонд страхового захисту:

- а) резервних фондів підприємств;
- б) кредитів банків;
- в) резервних фондів, передбачених бюджетом;
- г) іноземних інвестицій;
- д) резервів страхових організацій.

3 У яких формах виникли перші страховики:

- а) товариства взаємного страхування;
- б) страхового товариства з повною відповідальністю;
- в) акціонерного страхового товариства;
- г) державної страхової організації;
- д) товариства з обмеженою відповідальністю.

4 Які функції виконує страхування:

- а) заощадження коштів;
- б) превентивну;
- в) регулятивну;
- г) формування і використання резервів;
- д) ризиковану.

5 З наведеної далі інформації вибрати принципи страхування:

- а) максимальна сумлінність сторін страхового договору;
- б) суброгація;
- в) страховий інтерес;
- г) повна сплата страхових премій;
- д) відсутність простроченої заборгованості за кредитами.

6 Класифікація страхування за економічними ознаками – це класифікація за такими характеристиками:

- а) об'єктами страхування;
- б) формами проведення страхування;
- в) статусом страхувальника;
- г) часом виникнення окремих видів страхування.

7 Є такі галузі страхування:

- а) обов'язкове;
- б) майнове;
- в) добровільне;
- г) страхування життя;
- д) особисте;
- е) відповідальності.

8 Законодавчо визначений перелік видів страхування для видачі ліцензій державним наглядовим органом передбачає такі види:

- а) страхування вантажів та багажу;
- б) страхування автомобілів;
- в) страхування кредитів;
- г) страхування дітей до повноліття;
- д) страхування життя;
- е) страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника).

9 Страхові події при страхуванні громадян від нещасних випадків можуть бути такі:

- а) смерть застрахованого з будь-якої причини (крім самогубства);
- б) смерть застрахованого лише від нещасного випадку;
- в) дожиття застрахованим до закінчення строку дії договору страхування.

10 Які з перелічених видів страхування згідно із Законом України «Про страхування» є обов'язковими:

- а) страхування засобів водного транспорту;
- б) страхування спортсменів вищих категорій;
- в) страхування кредитів;
- г) страхування заставного майна;

д) особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.

11 Які з видів страхування не належать до майнового:

- а) страхування наземного транспорту;
- б) страхування інвестицій;
- в) страхування кредитів;
- г) страхування відповідальності власників автотранспортних засобів.

12 Які форми страхування ви знаєте:

- а) добровільне і обов'язкове;
- б) життя і загальне;
- в) особисте, майнове, відповідальності.

13 Які з перелічених видів страхування згідно із Законом України «Про страхування» є добровільними:

- а) страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів;
- б) страхування фінансових ризиків;
- в) страхування цивільної відповідальності суб'єктів космічної діяльності;
- г) страхування відповідальності морського судновласника;
- д) страхування залізничного транспорту;
- е) страхування врожаю сільськогосподарських культур державних сільськогосподарських підприємств.

14 Особисте страхування охоплює види страхування, які забезпечують страховий захист:

- а) життя громадян;
- б) відповідальності роботодавця перед персоналом;
- в) здоров'я громадян;
- г) домашнього майна громадян.

15 Майно підприємства загальною вартістю 20 млн грн застраховане на 10 млн грн. Внаслідок пожежі знищено майна на 8 млн грн. Яку суму страхового відшкодування отримає страхувальник:

- а) за пропорційною системою відшкодування;
- б) за системою «першого ризику»?

16 Сума власного утримання страховика становить 50 тис. грн. Сума ексцедента — 200 тис. грн. Визначити місткість ексцедентного договору:

- а) 250 тис. грн;
- б) 150 тис. грн;
- в) 200 тис. грн.

17 Що означає договір з 60 %-ю квотою:

- а) цедент приймає 60 % кожного ризику;
- б) цедент приймає 40 % кожного ризику;
- в) перестраховик приймає 40 % кожного ризику;
- г) перестраховик приймає 60 % кожного ризику.

18 Коли використовується 2-й договір ексцедента суми:

- а) використовується додатково до 1-го договору ексцедента суми;
- б) використовується для небезпечних ризиків;
- в) використовується як альтернатива до 1-го договору ексцедента суми;
- г) використовується в тому разі, коли 1-й договір ексцедента суми не може задовольнити позовів.

19 Основна перевага факультативного перестраховання:

- а) жодних переваг;
- б) висока ставка комісії перестраховання;
- в) увага, що приділяється окремим ризикам;
- г) легкість в управлінні.

20 Що означає «погодинне» застереження:

- а) час виявлення страхового випадку;
- б) час оплати перестраховиком претензій;
- в) час початку перестраховання.

21 Коли цедент одержує найвищу комісію з перестраховання:

- а) за квотним договором;
- б) за договором ексцедента суми;
- в) за факультативно-облігаторним договором.

22 Поясніть сутність факультативно-облігаторного договору:

а) цедент може за бажанням передати ризик перестраховикові, а перестраховик має право прийняти або відхилити ризик;

б) цедент може за бажанням передати ризик перестраховикові, а перестраховик зобов'язаний прийняти цесію;

в) цедент зобов'язаний передати кожний ризик перестраховикові, а перестраховик має право прийняти або відхилити ризик.

23 Бордеро в перестрахованні – це:

а) перелік ризиків, що потрапляють під дію договору перестраховання і систематично надсилається перестраховикам цедентом;

б) дані про доходи і збитки кожної зі сторін;

в) документ-пропозиція, що пересилається перестраховикам цедентом і містить основні характеристики ризику.

ЗАВДАННЯ З ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання 1

Скласти порівняльну характеристику страхового ринку двох країн у табличній формі. Основні критерії характеристики наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Порівняльна характеристика страхового ринку

Критерій характеристики	Країна 1	Країна 2
1	2	3
1 Структурні елементи страхового ринку		
2 Елементи інфраструктури страхового ринку		

Продовження таблиці 1

1	2	3
3 Страхові продукти в обов'язковій формі у добровільній формі		
4 Принципи організації страхового ринку		
5 Органи державного страхового нагляду		
6 Обсяг страхових премій		
7 Обсяг страхових виплат		
8 Перспективи розвитку страхового ринку		

Завдання 2

Дослідити структуру, джерела та форми формування страхових фондів. Результати навести у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2 – Структура, джерела та форма формування страхових резервів

Назва фонду (резерву)	Джерела формування	Форма, у якій здійснюється формування резерву

Завдання 3

Навести характеристику провідних страхових компаній України. Результати дослідження оформити за допомогою таблиці 3.

Таблиця 3 – Топ–10 провідних страхових компаній України

Назва	Тип	Рік заснування	Головний офіс	Обсяг страхових платежів, млн. грн	Напрямок діяльності

Завдання 4

Провести моніторинг умов реалізації одного страхового продукту в декількох страхових компаніях. Результати дослідження необхідно оформити у вигляді таблиці 4. За результатами дослідження слід зробити висновок щодо оптимальних умов обрання одного страховика, з яким буде укладено відповідний договір страхування.

Таблиця 4 – Моніторинг умов реалізації страхового продукту

Критерій характеристики	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5
1 Страхові ризики					
2 Страхове покриття					
3 Строк страхування					
4 Страхова сума, грн					
5 Страховий тариф, %					
6 Розмір страхового внеску, грн					
7 Умови виплати страхового відшкодування, грн					
8 Особливі умови					
9 Надійність страховика					

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З КУРСУ

- 1 Історичні аспекти виникнення і розвитку страхування.
- 2 Економічна сутність страхування. Функції страхування.
- 3 Принципи страхування. Роль страхування в активізації бізнесу.
- 4 Сфери застосування страхування. Місце страхування в системі економічних категорій.
- 5 Основні класифікації страхування: за об'єктами страхування, за родом небезпеки, за формами проведення.
- 6 Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників.
- 7 Медичне страхування: обов'язкове та добровільне.
- 8 Загальна характеристика страхового ринку України.
- 9 Страхова компанія як частина ринкової інфраструктури.
- 10 Необхідність і значення державного нагляду за страхуванням.
- 11 Доходи, витрати і прибуток страховика.
- 12 Страхування майна промислових підприємств.
- 13 Особливості страхування сільськогосподарських підприємств.
- 14 Страхування транспортних засобів.
- 15 Страхування майна громадян: будівель і споруд; тварин; домашнього та іншого майна.
- 16 Особливості та класифікація особистого страхування.
- 17 Страхування на випадок смерті. Змішане страхування життя.
- 18 Страхування пенсій (ренти).
- 19 Колективне страхування та страхування від нещасних випадків.
- 20 Поняття та сутність страхування відповідальності.
- 21 Страхування цивільної відповідальності перевізника.
- 22 Страхування професійної відповідальності.
- 23 Страхування відповідальності на випадок заподіяння шкоди в процесі господарської діяльності.
- 24 Кредитне страхування.

- 25 Сутність і значення перестраховання. Форми перестраховання.
- 26 Зміст та види договорів перестраховання.
- 27 Порівняльний аналіз методів перестраховання.
- 28 Непропорційне перестраховання: на базі ексцеденту збитку, на базі ексцеденту збитковості.
- 29 Поняття фінансової надійності страховика та її значення.
- 30 Страховий маркетинг.
- 31 Страхові договори, порядок їх підготовки та укладання. Контроль за виконанням договорів.
- 32 Оцінка ризику та визначення доцільності його страхування.
- 33 Транспортне страхування вантажів (карго).
- 34 Страхові об'єднання на ринку України.
- 35 Страхування відповідальності власників наземних транспортних засобів.
- 36 Міжнародна система «Зелена картка» у страхуванні відповідальності власників транспортних засобів.
- 37 Страховий ринок США.
- 38 Страховий ринок Великобританії.
- 39 Страховий ринок Німеччини.
- 40 Самострахування, його джерела й межі доцільного застосування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1 Господарський кодекс України [Електроний ресурс]: від 16. 01. 2003 р. № 436–IV. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/436-15>.

2 Податковий кодекс України [Електроний ресурс]: від 02. 12. 2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.

3 Про господарські товариства [Електроний ресурс]: закон України від 19. 09. 1991 р. № 1576-XII. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/1576-12>.

4 Про внесення змін до Закону України «Про страхування» [Текст]: Закон України // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 205.

5 Шахов, В. В. Страхование [Текст]: учеб. для вузов / В. В. Шахов. – М., 2003.

6 Базилевич, В. Д. Страхова справа [Текст] / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. – К., 2013.

7 Заруба, О. Д. Страхова справа [Текст]: підручник / О. Д. Заруба. – К., 2009.

8 Сорока, Р. М., Економічні та фінансові ризики: [Текст]: навч. посібник / Р. М. Сорока, Б. П. Сорока. – К., 2013.

9 Внукова, Н. М. Страхування: теорія і практика: [Текст]: навч. посібник / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успаненко. – Харків, 2009.

10 Говорушко, Т. А. Страхові послуги [Текст] / Т. А. Говорушко. – К.: Центр учбової літератури, 2012.

11 Кінашук, Л. Л. Страхове право [Текст]: підручник / Л. Л. Кінашук. – К.: АТІКА, 2012.

12 Страхування [Текст]: навч.-практ. посібник / укл. Л. І. Лескороджена. – К., 2015.

13 Стешенко, О. Д. Страхові послуги [Текст]: навч. посібник / О. Д. Стешенко. – Харків, УкрДАЗТ, 2012.

Додаткова

14 Вовчак, О. Д. Страхування [Текст]: навч. посібник / О. Д. Вовчак. – Львів, 2006

15 Мних, М. В. Перестрахування [Текст]: посібник / М. В. Мних. – К., 2009.

16 Стожок, Л. Г. Страхування [Текст]: навч. посібник / Л. Г. Стожок. – К., 2015.

Джерела Internet

– www.portal.rada.gov.ua – Офіційний портал Верховної Ради України;

– www.president.gov.ua – Офіційне інтернет-представництво глави держави;

– <http://www.kmu.gov.ua> – Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (КМУ);

– www.me.gov.ua – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України;

– www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України;

– www.forsnsurer.com – Страхування в Україні.

